

NAČINI I IZVORI FINANCIRANJA PROJEKTA OIE U HRVATSKOJ

Energetski institut Hrvoje Požar

4. radionica za poljoprivrednike
Odžak, 14.09.2012.

- 1. Mogući načini financiranja projekta**
 - Financiranje iz vlastitih sredstava
 - Financiranje kroz suvlasništvo
 - Projektno financiranje
 - Financiranje od treće strane
- 2. Izvori financiranja**
 - Komercijalni izvori
 - Namjenski fondovi financiranja projekta OIE i EE
 - Domaći
 - Inozemni
- 3. Trenutno raspoloživi inozemni izvori financiranja**
 - EBRD
 - EIB
 - KfW i HBOR
- 4. Stanje na tržištu - UMJESTO ZAKLJUČKA**

- **Financiranje iz vlastitih sredstava**
- **Financiranje kroz suvlasništvo**
- **Projektno financiranje**
- **Financiranje od treće strane**
 - Financiranje iz komercijalnih izvora
 - Financiranje iz namjenskih fondova

Projekt se financira kapitalnim sredstvima pravne osobe koja je "vlasnik" projekta, obveze projekta osigurane su imovinom "vlasnika" projekta

- Jednostavan i brz način financiranja
- Izostanak uvjetovanosti dinamike projekta
- Nema troška zaduživanja koji utječe na (smanjuje) stopu povrata projekta

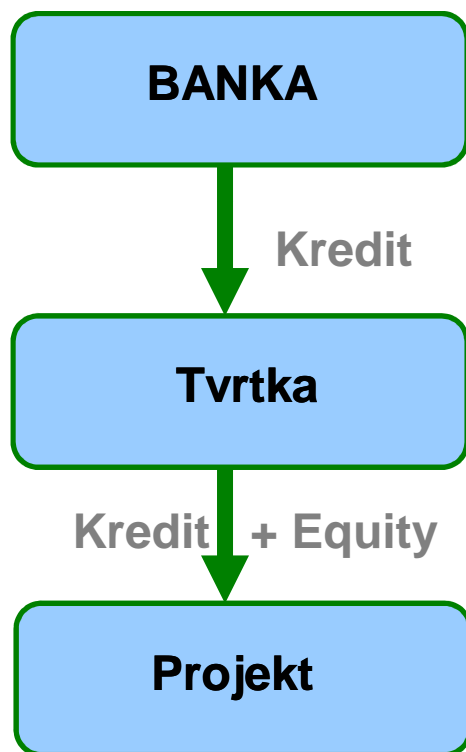
Financiranje bazirano na partnerstvu koje uključuje suvlasništvo u projektu ili ekvivalent u strukturi pravne osobe koja je "vlasnik" projekta

- Osnivanje zasebnog trgovačkog društva:
 - d.o.o.
 - d.d.
- "Joint - venture":
 - ugovor dvije ili više strana o zajedničkoj investiciji
 - definiran udio strana u investiciji, dobiti i rizicima
 - definirani vlasnički i upravljački odnosi
 - definirano "trajanje" ugovornih odnosa
 - disperzija rizika

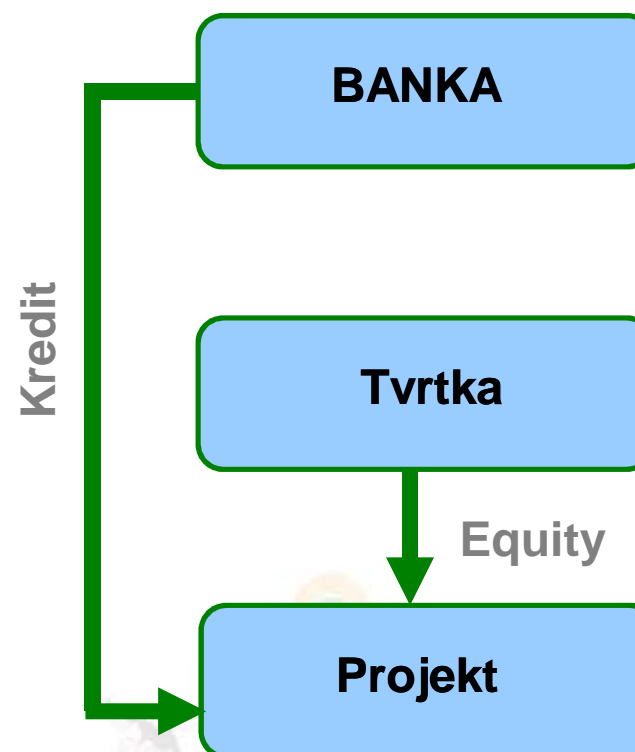
Financiranje dugoročnih infrastrukturnih ili industrijskih projekata ili javnih usluga, na temelju financijske strukture bez prava regresa (engl. "non-recourse"), prema kojoj se **projektni dug i vlasnički kapital korišteni za financiranje projekta otplaćuju iz novčanih tokova koje generira projekt**

1. Klasično (korporativno) financiranje

2. Projektno financiranje

Prednosti projektnog financiranja:

- Podjela rizika – u slučaju velikih projekata sponzori nastoje podijeliti rizik s ostalim sponzorima (efikasna alokacija rizika)
- Financiranje projekata izbjegavanjem ograničenja državnog odnosno lokalnog proračuna ili poslovno- financijskih ugovora
- Izvanbilančno financiranje – knjigovodstveno praćenje projekta koje omogućuje brzo donošenje poslovnih odluka, neovisno o redovnom poslovanju sponzora
- Prenošnje “know-how-a” između sponzora projekta prilikom provođenja kompleksnog projekta

1. Financiranje iz komercijalnih izvora

- Poslovne banke (domaće i inozemne)
- Uvjeti ovise o kretanjima na međunarodnom tržištu kapitala
- Promjenjivi ostvareni uvjeti
- Zahtjevni uvjeti za odobrenje

2. Financiranje iz namjenskih fondova

- Domaći
- Inozemni

Financiranje iz domaćih izvora:

- Državni proračun
- Proračun jedinica lokalne i regionalne samouprave (općine, gradovi, županije)
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR)
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU)

Program kreditiranja pripreme projekata OIE

- istražni radovi na lokaciji
- studije o utjecaju na okoliš
- investicijske studije/glavni projekti
- dokumentacija za ishođenje lokacijske i građevinske dozvole
- ostale dozvole, rješenja, suglasnosti i dokumentacija, sukladno propisima koji uređuju područje energetike

Krajnji korisnici kredita

- Jedinice lokalne i regionalne samouprave
- Komunalna društva
- Trgovačka društva, obrtnici i ostale pravne osobe

Detaljne informacije

- <http://www.hbor.hr>

Prvi i jedini izvanproračunski namjenski fond za financiranje projekata, programa i mjera zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u Republici Hrvatskoj

Osnovna djelatnost - financiranje pripreme, provedbe i razvoja projekata:

- Zaštite okoliša
- Poboljšanja energetske učinkovitosti
- Korištenje obnovljivih izvora energije
- Održiva gradnja
- Čistijeg transporta
- Provedbe energetske pregleda (audita)
- Obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa i projekata

Više informacija:

- <http://www.fzoeu.hr/>

EU fondovi za financiranje projekta OIE:

- Program za konkurentnost i inovacije (CIP)
- Program "Inteligentna energija u Europi" (IEE)
- Instrumenti pred-pristupne pomoći (IPA)

Kreditne linije razvojnih banka:

- Europska banka za obnovu i razvitak (EBRD)
- Europska investicijska banka (EIB)
- Njemačka banka za obnovu i razvitak (KfW)

EU & EBRD

Western Balkans Private Sector Support Facility

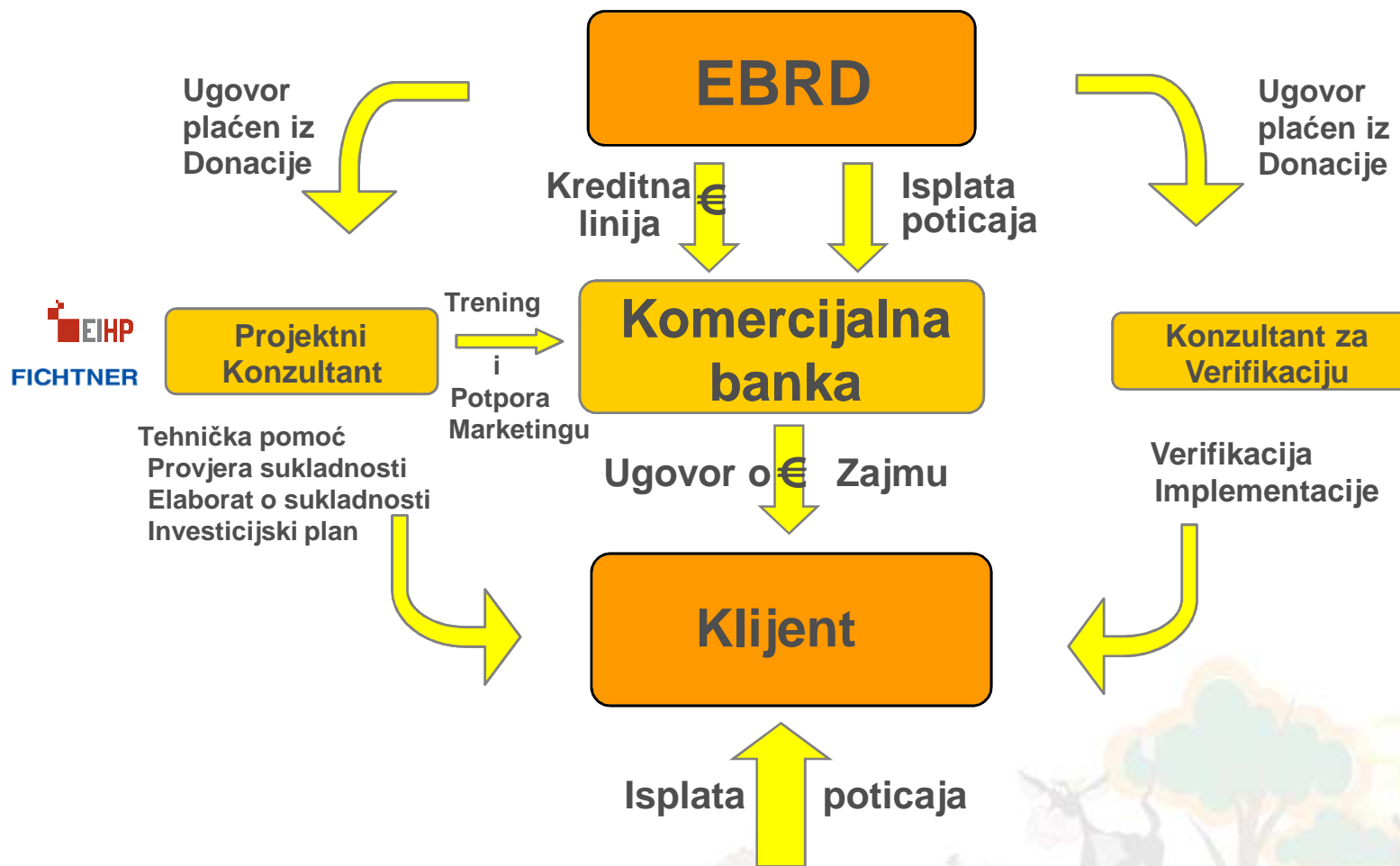

 PRIVREDNA BANKA ZAGREB

 CTZ[®] FICHTNER **EIHP**

EU/EBRD Western Balkans Private Sector Support Facility ("WB-PSSF") uključuje dvije linije zajmova namijenjenih specifičnim projektima u sljedećim prioritetnim područjima:

- **SME Competitiveness Support Facility (SME-CSF)** namijenjen podupiranju investicija malog i srednjeg poduzetništva (SME) sa ciljem unaprjeđenja konkurentnosti i održivosti poslovanja u procesu pristupa EU;
- **Sustainable Energy Financing Facility (SEFF)** namijenjen podupiranju investicija u energetske efikasnost (EE) i obnovljive izvore energije (OIE)
 - (Ova komponenta još uvijek nije aktivirana)

Kriteriji prihvatljivosti za Liniju konkurentnosti

- **Visina kredita do 1 milion €** (isključujući poticaje) za pojedino poduzeće (SME), nema donje granice iznosa kredita (može biti ograničeno zahtjevima banke sudionice)
- Namijenjeno za **unaprjeđenje kvalitete i efikasnosti proizvodnje, zaštitu okoliša ili zaštitu na radu**
- Kapitalne investicije u:
 - Industrijska postrojenja i proizvodne prostore,
 - Opremu,
 - Strojeve,
 - Software,
 - Unaprjeđenje sustava upravljanja organizacijom

www.cropssf.hr

The screenshot shows the homepage of the Croatian Private Sector Support Facility (CroPSSF). The browser window title is "CroPSSF - Homepage - Mozilla Firefox". The address bar shows "http://www.cropssf.hr/". The page features a navigation menu with "Homepage", "Competitiveness", "Sustainable Energy", and "Contact". The main content area includes a "Welcome to CroPSSF homepage" message, a search bar, and a "How to Apply" button. The page is developed by the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) and funded by the European Union. It also lists participating banks like PBZ and project consultants like EIHP and FICHTNER.

PROGRAM ENERGETSKE UČINKOVITOSTI EIB I PBZ

 PRIVREDNA BANKA ZAGREB

 iC group of companies

- Namijenjen je malom i srednjem poduzetništvu
- Cilj programa je ušteda energije i smanjenje emisije CO₂ plinova **upotrebom učinkovitije tehnologije i modernizacijom**, koja omogućava jednaku količinu proizvodnje, uz manju potrošnju energije
- Europska komisija osigurala je **sredstva za poticaje te tehničku pomoć** u pripremi i provedbi programa
- Poticaji se dodjeljuju klijentima banke, **a moguće je dobiti do 15% od iznosa kredita**

Programme for the Promotion of Energy Efficiency and Renewable Energies in Croatia

Programme Consultant:

Cilj programa:

- Pružanje potpore *developerima*, vlasnicima i operaterima kvalificiranih projekta OIE i EE
- Potpora u pripremi studija izvodljivosti i prijavama za kredit
- Potpora implementaciji projekta, izboru tehnologija, nadzoru implementacije
- Usluge se pružaju u uskoj suradnji s HBOR-om i privatnim investitorima u projekte OIE i EE

Minimalni kriteriji kvalificiranosti projekta:

- EE Projekti: **Povećanje energetske učinkovitosti, minimalno 20%**
- OIE Projekti: **Ekonomska stopa povrata, minimalno 8%**

- ***Oversupply*** “Razvojnog novca” – Manjak “kvalificiranih” projekata
- Manjak “Privatnog novca”
- Manjak kvalitetno pripremljenih “*ready-made*” bankabilnih projekata
- **Komercijalne banke:**
 - Manjak prakse projektnog financiranja (OIE) – korporativno financiranje – “čvrsti” kolaterali
 - Manjak prakse i iskustva financiranja EE projekta (percepcija visoke razine rizika)
- **Developeri:**
 - Manjak znanja u pripremi bankabilnih projekata
 - Štednja u pripremnoj fazi razvoja projekta
- **Gradovi, Županije – JLS i JRS:**
 - Manjak svijesti

Energetski institut **Hrvoje Požar**

Savska cesta 163, Zagreb,
Croatia

T: + 385 1 6326 137

F: + 385 1 6040 599

inovko@eihp.hr

www.eihp.hr

